

מכינה במתמטיקה למדעים מדויקים **96120-12**

פרק 36 - גיאומטריה אנליטית - מקומות גיאומטריים והוכחות

[תוכן העניינים](#)

1	1. מקומות גיאומטריים.
5	2. שאלות הוכחה

מקומות גיאומטריים:

סיכום כללי:

הגדרה:

- מקום גיאומטרי הוא אוסף נקודות בעלות תכונה מסוימת.
- מקום גיאומטרי הוא משווהה המחברת בין x ל- y .

טכניקות מרכזיות במציאות מקומות גיאומטריים:

בשאלות של מקום גיאומטרי נפוץ השימוש בדברים הבאים:

- **шиפועים:**
  - i. שיפועי ישרים מקבילים (שווים זה לזה).
  - ii. שיפועי ישרים מאונכים (מכפלתם היא -1).
  - iii. שלוש נקודות שעל אותו ישר שומרות על אותו שיפוע.
- משפט פיתגורס.
- אמצע קטע / חלוקת קטע ביחס נתון.
- משיק למעגל – המשיק מאונך לרדיוס – רמז לשימוש במשפט פיתגורס.
- **קטע מרכזים:**
  - i. במעגלים המשיקים מבוחץ – סכום הרדיוסים.
  - ii. במעגלים המשיקים מבפנים – הפרש הרדיוסים.
- **משפטים מגאומטריה** (תאלס, משפט חוצה הזווית, דמיון משולשים)
- אם נתונה משווהה בשאלת – ניתן להשתמש בה על ידי הצבת נקודה שעלה במשווהה.

שאלות:

- 1)** מצא את המיקום הגאומטרי של כל הנקודות שמרחקן מהנקודה $A(-7,-6)$ שווה למרחקן מהנקודה $B(9,2)$.
- 2)** מצא את המיקום הגאומטרי של כל הנקודות שמרחקן מהנקודה $A(3,-6)$ גדול פי 3 מרחקן מהנקודה $B(-1,10)$.
- 3)** מצא את המיקום הגאומטרי של כל הנקודות שמרחקן מהנקודה $(1,0)$ קטן פי 3 ממרחקן מהישר $x=9$.
- 4)** מצא את המיקום הגאומטרי של מרכזוי כל המעגלים שעוברם בנקודה $(0,6)$ ומשיקים לישר $x=-6$.
- 5)** נתונים שני ישרים : I. $3x + y - 6 = 0$, II. $2x + 6y - 1 = 0$. מצא את המיקום הגאומטרי של כל הנקודות שמרחקן מישר I גדול פי 4 מרחקן מישר II.
- 6)** מצא את המיקום הגאומטרי של מרכזוי כל המעגלים שימושיים לציר ה- y מימיים ומשיקים מבפנים למעגל קניי שרדיו 4 . מהן הגבולות?
- 7)** מצא את המיקום הגאומטרי של אמצעי כל הקטעים, המחברים את הנקודה $(-4,10)$ עם נקודות על הישר $y = 6x + 2$.
- 8)** נתון מעגל שמשוואתו $0 = x^2 + y^2 + 12x - 16y$. מצא את המיקום הגאומטרי של אמצעי כל המיתרים במעגל שעוברם בראשית הצירים.
- 9)** נתון מעגל שמשוואתו $36 = x^2 + y^2$. הכפלו את שיעורי ה- y של כל הנקודות על המעגל ב- $-\frac{2}{3}$. מצא את המיקום הגאומטרי שמתקיים באופן הזה.

10) נתונות הנקודות $A(2,0)$ ו- $B(10,0)$. מצא את המקום הגאומטרי של מרכז $y = 3x - 12$. מהי הגבלה?

11) נתון המעגל $x^2 + y^2 + 4x - 10y + 11 = 0$. מצא את המקום הגאומטרי של כל הנקודות שאורך המשיק מהן למעגל שווה למרחקו מהנקודה $(2,7)$.

12) מצא את המקום הגאומטרי של כל הנקודות שמהן רואים את המעגל $9 = (x-2)^2 + (y-1)^2$ בזווית של 120° .

13) מצא את המקום הגאומטרי של כל הנקודות שמהן רואים את המעגל $R^2 = (x-a)^2 + (y-b)^2$ בזווית של 60° .

14) נתון מעגל שמרכזו M ומשוואתו $x^2 + y^2 - 12x - 64 = 0$. מנקודה A שעל המעגל העבירו אנך לציר ה- x שחותך את ציר ה- x בנקודה B והמשכו חותך את המעגל בנקודה C. בעבירותו מקביל לישר AM ובנקודה C העבירו מקביל לציר ה- x . המקביל ל-AM והמקביל לציר ה- x נפגשים בנקודה D. מצא את המקום הגאומטרי של נקודת D. מהי הגבלה?

15) האלייפסה $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$ חותכת את חלקו החיובי של ציר ה- x בנקודה A ואת חלקו החיובי של ציר ה- y בנקודה B. מנקודה C שעל ציר ה- x בין O ל- A (O ראשית הצירים) העלו אנך לציר ה- x שחותך את הישר AB בנקודה D. מצא את המקום הגאומטרי של נקודות מפגש הישרים BC ו-OD.

16) נתון מעגל קנייני שרדיוסו 3. מנקודה A שעל המעגל הורידו אנך לציר ה- x שחותך את ציר ה- x בנקודה C. נסמן ב- B את אמצע הקטע AC. מנקודה C העבירו מקביל ל- $-AO$ (O ראשית הצירים). מצא את המקום הגאומטרי של מפגש הישרים BO והמקביל ל- $-AO$.

17) נתונות הנקודות $A(4,0)$ ו- $B(-2,0)$. מצא את המקום הגאומטרי של כל הנקודות C כך שהקטע CO (O ראשית הצירים) הוא חוצה זווית $C\Delta ABC$. במשולש ΔABC .

- 18) נתון מעגל קנייני שרדיוiso R . את נקודה A של המעגל חיבורו עם ראשית הצירים $AB : BO = a : b$ כך שמתקיים $mnkodah A$ העבירו אנך לציר ה- x ו $mnkodah B$ העבירו אנך לציר ה- y .
- מצא את המקום הגאומטרי של מפגש האנכים הללו.
  - המקום הגאומטרי שמצות בסעיף א' חותך את ציר ה- y בנקודות P ו-Q. מצא את אורך הקטע PQ.

תשובות סופיות:

$$\left(x+1\frac{1}{2} \right)^2 + (y-12)^2 = 38\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$y = -2x \quad (1)$$

$$y^2 = 24x \quad (4)$$

$$\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{8} = 1 \quad (3)$$

$$y^2 = 16 - 8x, -4 < x, y < 4 \quad (6)$$

$$x + 11y + 4 = 0, 7x + 13y - 8 = 0 \quad (5)$$

$$(x+3)^2 + (y-4)^2 = 25 \quad (8)$$

$$y = 6x - 16 \quad (7)$$

$$y = 3x - 16, x \neq 5\frac{1}{3} \quad (10)$$

$$\frac{x^2}{36} + \frac{y^2}{16} = 1 \quad (9)$$

$$(x-2)^2 + (y-1)^2 = 12 \quad (12)$$

$$y = 3x - 7 \quad (11)$$

$$x = 6, -10 < y < 10 \quad (14)$$

$$(x-a)^2 + (y-b)^2 = 4R^2 \quad (13)$$

$$\frac{x^2}{36} + \frac{y^2}{9} = 1 \quad (16)$$

$$3x + 8y - 12 = 0, 0 < y < 3, 0 < x < 4 \quad (15)$$

$$(x+4)^2 + y^2 = 16 \quad (17)$$

$$PQ = \frac{2bR}{a+b} . \text{ז} \quad b^2x^2 + (a+b)^2 y^2 = R^2b^2 . \text{נ} \quad (18)$$

שאלות הוכחה:

שאלות:

- 1) הנקודה P נמצאת על המעגל $x^2 + y^2 = R^2$. בנקודה P מעבירים משיק למעגל $\cdot y_A \cdot y_B = R^2$. שחותך את הישרים $x = R$ ו- $x = -R$. הוכח:
- 2) הנקודה P נמצאת על המעגל $x^2 + y^2 = R^2$, שחותך את ציר ה- y בנקודות $A(0, R)$ ו- $B(0, -R)$. בנקודה P מעבירים משיק למעגל שחותך את הישר $y = R$ בנקודה T. הוכח: $OT \parallel BP$.
- 3) הנקודה P נמצאת על האליפסה $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$, ש- F_1 ו- F_2 הם מוקדייה. הוכח: $PO^2 + PF_1 \cdot PF_2 = a^2 + b^2$ (O ראשית הצירים).
- 4) הנקודה P נמצאת על האליפסה $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$, שקודקודת הימני הוא A וקודקודת השמאלי הוא B. הישר AP חותך את הישר $x = -a$ בנקודה K והישר BP חותך את הישר $x = a$ בנקודה L. הוכח: $y_K \cdot y_L = 4b^2$.
- 5) הנקודה P נמצאת על האליפסה $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$. היחס בין ריבוע אורך האנך, היורד מנקודה P לציר הגדל, ובין מכפלת שני קטעי הציר הגדל שמשני צידי האנך הוא גודל קבוע. הוכח:
- 6) הנקודה P נמצאת על האליפסה $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$, שקודקודת הימני הוא A וקודקודת השמאלי הוא B ומוקד הימני הוא F₁. הישר AP חותך את הישר $x = \frac{a^2}{c}$ בנקודה N. הוכח: $\angle MF_1N = 90^\circ$.
- 7) נתונה האליפסה $b^2x^2 + a^2y^2 = a^2b^2$. הוכח כי מכפלת שיפועי מיתר וקוטר החוצה אותו היא $-\frac{b^2}{a^2}$.

8) בפරבולת $x^2 = 2px$ מעבירים נורמל. הוכח כי היטלו של הנורמל על ציר ה- x הוא גודל קבוע.

9) בפරבולת $x^2 = 2px$ מעבירים משיקים משתי נקודות שעלייה, A ו-B. המשיקים נפגשים בנקודה C. הוכח: $y_A + y_B = 2y_C$.

10) בנקודה A, שעל הפירבולת $x^2 = 2px$ מעבירים משיק לפירבולת שחותך את המדריך שלה בנקודה B. ממוקד הפירבולת מעלים אנק לציר ה- x שחותך את המשיק בנקודה C. הוכח: $FB = FC$ (F - מוקד הפירבולת).

11) בפירבולת $x^2 = 2px$ מעבירים מיתר, החותך את הפירבולת בנקודות A ו-B. המיתר חותך את ציר ה- x בנקודה C. הוכח: $x_A \cdot x_B = (x_C)^2$.